

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ

***‘Διαγωνισμός για προώθηση της ισότητας των φύλων και της
κοινωνικής συμπερίληψης, στο πλαίσιο
της πρόληψης της βίας, της νεανικής παραβατικότητας στο
σχολείο και της προαγωγής της ενεργού πολιτότητας’***

Γυμνάσιο Φανερωμένης Λάρνακας
Σχολική χρονιά 2021-2022

Απρίλιος 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Περίληψη.....	3
1.2 Σκοποί και στόχοι της έρευνας	3
1.3 Υπόθεση της έρευνας.....	4
1.4 Βιβλιογραφική ανασκόπηση	4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

2.1 Δείγμα.....	6
2.2 Μέσο συλλογής δεδομένων– Ερωτηματολόγιο.	6
2.3 Διαδικασία συλλογής δεδομένων.....	7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΕΥΡΗΜΑΤΑ

3.1 Ανάλυση δεδομένων.....	7
3.2 Παρουσίαση ευρημάτων έρευνας σε Μαθητές/τριες.....	7
3.3 Παρουσίαση ευρημάτων έρευνας σε Εκπαιδευτικούς	18
3.4 Παρουσίαση ευρημάτων έρευνας σε Γονείς	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

4.1 Παρουσίαση κύριων συμπερασμάτων	34
4.2 Εισηγήσεις	37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	38
-------------------------------------	-----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	39
-------------------------	-----------

6.1 Παράρτημα 1: Ερωτηματολόγιο μαθητών/τριων

6.2 Παράρτημα 2: Ερωτηματολόγιο εκπαιδευτικών

6.3 Παράρτημα 3: Ερωτηματολόγιο γονέων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Περίληψη

Είναι γεγονός ότι τα κυπριακά κοινωνικά πρότυπα έχουν διαμορφωθεί στη ρίζα της πατριαρχικής δομής της οικογένειας, καλλιεργώντας την πεποίθηση ότι οι άντρες οφείλουν να βρίσκονται στην κορυφή της οικογενειακής πυραμίδας. Συχνά, στα παιδιά παρατηρούνται ρατσιστικές συμπεριφορές, όπου αναπτύσσουν εγωκεντρισμό και δεν αποδέχονται τους αλλοδαπούς μαθητές ή τους μαθητές με αναπηρία, με άλλο θρήσκευμα ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό διαφέρει από το σύνολο. Στη βάση αυτή, δημιουργούνται ανισότητες σε σχέση με το βιολογικό φύλο, το κοινωνικό φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, το χρώμα, την εθνικότητα, την καταγωγή, το θρήσκευμα, τη γλώσσα.

Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας έδειξαν ότι χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια σε όλα τα επίπεδα (Σχολείο-Οικογένεια-Κοινωνία-Κράτος) για να εξαλειφθεί η ανασφάλεια και οι προκαταλήψεις σε σχέση τον ρατσισμό, την ομοφοβία, την έλλειψη αποδοχής της ποικιλομορφίας και τα στερεότυπα φύλου. Χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια εκ μέρους τόσο της Κοινωνίας όσο και του Κράτους, για να αλλάξει ριζικά το πρόβλημα. Συνεπώς, τίθεται η ανάγκη για επιπλέον κατάρτιση και ευαισθητοποίηση, για τη δημιουργία κουλτούρας και στις τρεις ομάδες που συμμετείχαν στην έρευνα (μαθητές/τριες-εκπαιδευτικοί-γονείς).

1.2 Σκοποί και στόχοι της έρευνας:

Η παρούσα έρευνα, στοχεύει στη γνωστοποίηση και εφαρμογή της ισότητας όλων των φύλων και της κοινωνικής συμπερίληψης μέσα στο Σχολείο μας, μέσα από παιδαγωγικές πρακτικές που επικεντρώνονται στην ευαισθητοποίηση και την αντιμετώπιση των διαφόρων εκφράσεων κοινωνικής ανισότητας και αποκλεισμού, καθώς και στο ζήτημα της πρακτικής εφαρμογής και προώθησης των αρχών της ισότητας των φύλων και της κοινωνικής συμπερίληψης. Σκοπός της έρευνας είναι η συλλογή δεδομένων και η παραγωγή συμπερασμάτων, τα οποία θα μπορέσει να αξιοποιήσει η σχολική μονάδα. Συγκεκριμένα, ανάλογα με τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής και τις ανάγκες που προέκυψαν για το σχολείο μας, θα δημιουργηθούν αντίστοιχα μέτρα για εφαρμογή και βελτίωση της λειτουργίας της σχολικής μονάδας. Τελικός στόχος είναι η βελτίωση του σχολικού κλίματος και η μείωση της παραβατικότητας στο Σχολείο μας, όσον αφορά την εκφοβιστική συμπεριφορά που

σχετίζεται με τον ρατσισμό, την ομοφοβία, την έλλειψη αποδοχής της ποικιλομορφίας και τα στερεότυπα φύλου.

1.3 Υπόθεση της έρευνας

Αναμένεται ότι θα διαπιστωθεί ότι πολλοί μαθητές/τριες/εκπαιδευτικοί/γονείς θα αισθάνονται ανασφάλεια να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό/ταυτότητα φύλου, λόγω της ανησυχίας για το πώς θα αντιδράσει η κοινωνία, το μπούλιγκ, την απομόνωση, την απόρριψη και την αρνητική κριτική που πιθανόν να δεχτούν, κυρίως λόγω της μικρής και κλειστής κοινωνίας της Κύπρου.

Αναμένεται επίσης ότι τόσο οι μαθητές όσο και οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς θα διαφωνούν με τα στερεότυπα φύλου και ότι θα συμφωνούν με το ότι είναι δικαίωμα όλων των μαθητών/τριων στο Σχολείο, να αισθάνονται «ελεύθεροι/ελεύθερες να εκφράζουν την ταυτότητά τους και αυτή να αντιμετωπίζεται με σεβασμό.

Αναμένεται ότι οι μαθητές, σε αντίθεση με τους εκπαιδευτικούς, θα αισθάνονται ότι η προσπάθεια του Σχολείου τους είναι μειωμένη, στο να συμπεριλάβει ισότιμα όλους τους μαθητές/τριες, ανεξάρτητα από την ποικιλομορφία που σχετίζεται με το φύλο, την καταγωγή, το χρώμα, τη θρησκευτική πεποίθηση, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου κ.α., σε όλες τις σχολικές δραστηριότητες.

1.4 Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Ο ρόλος του φύλου, αναφέρεται σε ένα σύνολο υποδείξεων και απαγορεύσεων συμπεριφοράς προς τα άτομα, ανάλογα με το φύλο που τους έχει αποδοθεί. Οι κανόνες αυτοί διαφέρουν από κουλτούρα σε κουλτούρα, σύμφωνα με τον Nickolson (Francis, Skelton, 2002). Σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη στο Ηνωμένο Βασίλειο, έχουν διαφανεί οι ανάγκες για πολιτικές και πρακτικές που θα βασίζονται την εφαρμογή τους στο σχολείο, όσον αφορά τις ανισότητες φύλου (Francis, Skelton, 2002). Σε άλλη έρευνα (Trenchard, Warren) αναφέρεται ότι μέσα από το πρόγραμμα των μαθημάτων στο σχολείο, τις παιδαγωγικές πρακτικές και τις κουλτούρες των μαθητών, μπορεί να περιθωριοποιηθεί η ετεροφυλία και να φανεί ότι οι σεξουαλικές ταυτότητες δεν είναι δεδομένες από βιολογική άποψη, αλλά δημιουργούνται από βιωμένες πρακτικές (Francis, Skelton, 2002). Σύμφωνα με τον Eipstein, η κατασκευή της ανδρικής ταυτότητας που εμπεριέχει τα χαρακτηριστικά του «παλλικαριού», συχνά είναι τρομακτική για μερικά αγόρια, καθώς εμπεριέχει τη «διαφοροποίηση» συγκεκριμένων αγοριών που μπορεί να χαρακτηριστούν ως θυληπρεπή (Francis, Skelton, 2002). Σύμφωνα με τους Whitehead

και Francis, τα αγόρια προτιμούν τις θετικές επιστήμες ενώ τα κορίτσια τις ανθρωπιστικές και τις καλές τέχνες (Francis, Skelton, 2002). Σε έρευνα του Μεσογειακού Ινστιτούτου Μελέτης του Φύλου, φάνηκε ότι οι γυναίκες ήταν πιο πιθανές από τους άνδρες να επιλέξουν επαγγέλματα που αφορούν ανθρώπους και φροντίδα, όπως θέσεις εργασίας στην εκπαίδευση και τομείς υγείας. Πιο συγκεκριμένα, οι τέσσερις από τις πέντε νεαρές που πήραν συνέντευξη επέλεξαν το επάγγελμα του γιατρού και τρεις επέλεξαν το επάγγελμα του δάσκαλου, του ψυχολόγου, του αεροσυνοδού, της νοσοκόμας και κτηνιάτρου. Από την άλλη, οι νέοι είχαν την τάση να διαλέγουν επαγγέλματα που περιλαμβάνουν τεχνολογία, μηχανική και τεχνικές δεξιότητες (Mediterranean Institute of Gender Studies, 2018). Για τον Αύγουστο Κοντ (Auguste Comte 1798 - 1857), ιδρυτή της γαλλικής κοινωνιολογίας, οι γυναίκες, επίσης, ήταν διανοητικά κατώτερες των αντρών, συνεπώς δεν μπορούσαν να καταλάβουν θέσεις ευθύνης και δημόσια αξιώματα, η συναισθηματική και πνευματική τους ανωτερότητα όμως τις έκανε πλέον κατάλληλες για τη φροντίδα της οικογένειας και του σπιτιού. Ενώ, οι Κάρλ Μάρξ (1818 - 1883) και Φρίντριχ Ένγκελς (1820 - 1895) αναγνώριζαν ότι οι έμφυλες σχέσεις ήταν προϊόν της κοινωνικής οργάνωσης και άνισες (Κοινωνιολογία του Φύλου, 2022).

Οι έμφυλες ταυτότητες και οι έμφυλοι ρόλοι θεωρούνται προϊόντα της κουλτούρας και της ανατροφής. Σύμφωνα με τη Μάργκαρετ Μήντ και τον Τάλκοτ Πάρσονς ήταν 'κοινωνικά σενάρια' που οι άνθρωποι μαθαίνουν και ακολουθούν. • Μέσα από το μηχανισμό της κοινωνικής εκμάθησης (εσωτερίκευσης) οι γυναίκες και οι άντρες κοινωνικοποιούνται σε έμφυλες ταυτότητες και έμφυλους ρόλους (τι κάνει, πως φέρεται, τι αρμόζει, πως αισθάνεται, τι φορά, πως μιλά) που έχουν κανονιστικό χαρακτήρα, δηλαδή λειτουργούν ως πρότυπα που μαθαίνει και οφείλει να ακολουθήσει κανείς. Εφόσον οι έμφυλες ταυτότητες και οι ρόλοι είναι επίκτητοι, δηλαδή προϊόν κοινωνικής εκμάθησης, μπορούν να αλλάξουν εφόσον παρέμβει κανείς στα πρότυπα κοινωνικοποίησης και στα μηνύματα που προβάλλει. Αν για παράδειγμα προβάλουμε πιο εξισωτικά πρότυπα, οι άνθρωποι θα μάθουν ότι οι έμφυλες ταυτότητες και οι ρόλοι δεν είναι απαραίτητα ιεραρχικοί ή διαφορετικοί κατά φύλο. Π.χ. μπορούν και οι γυναίκες να γίνουν πιλότοι, γιατροί, στρατιώτες, αλλά και οι άντρες να μεγαλώσουν τα παιδιά, να μαγειρεύουν και να καθαρίζουν. (Κοινωνιολογία του Φύλου, 2022).

Όσον αφορά τον σεξουαλικό προσανατολισμό του ατόμου, σε μελέτη έχει αναφερθεί ότι ο σεξουαλικός/ερωτικός προσανατολισμός δεν «θεραπεύεται». Άλλωστε δεν αποτελεί νοητική, ψυχική ή σωματική ασθένεια. Οι μεγαλύτεροι οργανισμοί Ψυχικής Υγείας έχουν επίσημα εκφράσει ανησυχία για τις «θεραπείες» αλλαγής σεξουαλικού προσανατολισμού. Οι «θεραπείες» που προτείνονται από θρησκευτικά (και όχι επιστημονικά) ιδρύματα, έχει διαπιστωθεί ότι επιτείνουν το κοινωνικό στίγμα και τα αρνητικά στερεότυπα, συμβάλλουν στις διακρίσεις και εδράζονται στην διαμόρφωση αρνητικής αυτοεικόνας και αυτοσυναισθήματος. Ο σεξουαλικός/ερωτικός προσανατολισμός όχι μόνο δεν «θεραπεύεται», αλλά στόχος είναι η αυτοαποδοχή και η ενδυνάμωση του ατόμου (Μαυρομμάτης, Α.,

2018). Παράλληλα, τα αίτια της ομοφοβικής συμπεριφοράς είναι βαθιά συνυφασμένα με τις κοινωνικές πεποιθήσεις και τους θεσμούς που τα ενισχύουν. Οι άνθρωποι συνήθως τείνουν να απορρίπτουν ή να βλέπουν με σκεπτικισμό οτιδήποτε διαφορετικό από τους ίδιους, ή οτιδήποτε έχει διαφορετική συμπεριφορά από αυτούς, θεωρώντας το αφύσικο, υποδεέστερο και επικίνδυνο. Όπως και για κάθε ρατσιστική συμπεριφορά τα βασικά αίτια είναι η έλλειψη γνώσης, η έλλειψη παιδείας-κοινωνικής μόρφωσης αλλά και το κοινωνικό χάσμα που συντηρείται από διάφορους θεσμούς (Μαυρομμάτης, Α., 2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

2.1 Δείγμα

Το δείγμα αποτέλεσαν:

- 77 μαθητές που φοιτούν στις Β΄ και Γ΄ τάξεις του Γυμνασίου Φανερωμένης, αριθμός που αντιστοιχεί με το 42% του συνολικού αριθμού των μαθητών
- 15 εκπαιδευτικοί του Γυμνασίου Φανερωμένης, αριθμός που αντιστοιχεί με το 41% του συνολικού αριθμού των εκπαιδευτικών
- 18 γονείς μαθητών του Γυμνασίου Φανερωμένης, αριθμός που αντιστοιχεί με το 10% του συνολικού αριθμού των γονιών/ανά μαθητή

2. 2 Μέσο συλλογής δεδομένων

Το μέσο συλλογής δεδομένων ήταν το *ανώνυμο Ερωτηματολόγιο*, το οποίο δόθηκε σε ηλεκτρονική μορφή, μέσω της πλατφόρμας *Google forms*. Στο Ερωτηματολόγιο περιλαμβάνονταν ερωτήσεις κλειστού και ανοικτού τύπου. Στη διαμόρφωση του Ερωτηματολογίου συνέβαλαν, μαζί με την Καθηγήτρια Συμβουλευτικής και ομάδα μαθητών του Σχολείου.

2.3 Διαδικασία συλλογής δεδομένων

Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων από τους μαθητές/τριες έγινε κατά τμήμα, με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών Πληροφορικής, μέσα από το μάθημα της Πληροφορικής, κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του Σχολείου. Στους εκπαιδευτικούς, τα ερωτηματολόγια στάλθηκαν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ενώ για τους γονείς το ερωτηματολόγιο αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Σχολείου και έλαβαν μήνυμα στο κινητό για προτροπή συμπλήρωσής του. Σημαντική ήταν η συμβολή του Συνδέσμου Γονέων, για την προώθηση του ερωτηματολογίου στα μέλη του Συνδέσμου Γονέων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

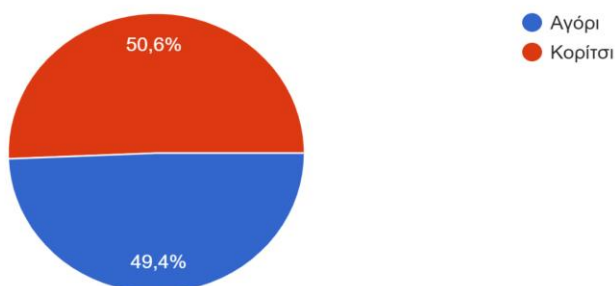
ΕΥΡΗΜΑΤΑ

3.1 Ανάλυση Δεδομένων

Για τη γραφική υποστήριξη και παρουσίαση των μεταβλητών χρησιμοποιήθηκε η πλατφόρμα **Google forms**. Για το σκοπό της ποιοτικής εκτίμησης, οι ανοικτού τύπου ερωτήσεις, οι οποίες έδιναν στους μαθητές την ευκαιρία να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις τους, οι απαντήσεις τους κωδικοποιήθηκαν και στη συνέχεια αναλύθηκαν.

3.2 Παρουσίαση ευρημάτων έρευνας σε Μαθητές/τριες

Φύλο που αποδόθηκε κατά τη γέννηση (βιολογικό φύλο)
77 απαντήσεις

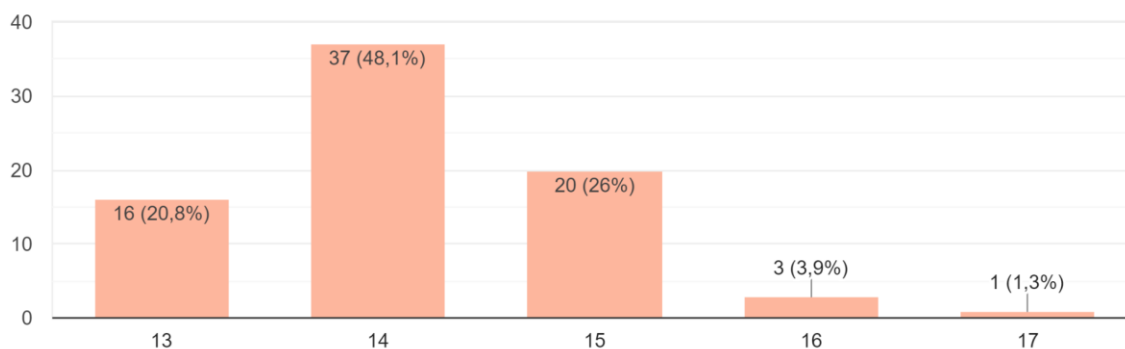

ΕΡ.1

ΓΡΑΦΗΜΑ 1: Το ποσοστό των αγοριών και των κοριτσιών που συμμετείχαν στην έρευνα

Ηλικία

77 απαντήσεις

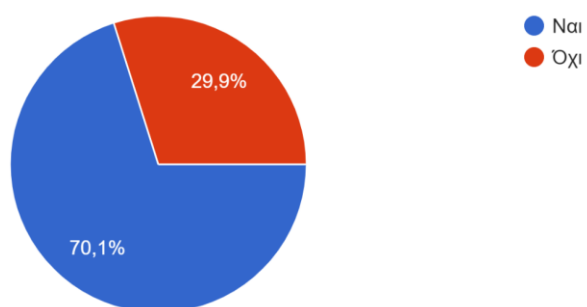

ΕΡ. 2

ΓΡΑΦΗΜΑ 2: Το ποσοστό των ηλικιών των μαθητών/τριών που συμμετείχαν στην έρευνα

Αισθάνομαι ότι όλοι οι μαθητές/τριες, ανεξαρτήτως φύλου, χρώματος, εμφάνισης, εθνικότητας, θρησκευτικής ομάδας, καταγωγής, αναπηρίας, σε...σης, αντιμετωπίζονται ισότιμα στο Σχολείο μου

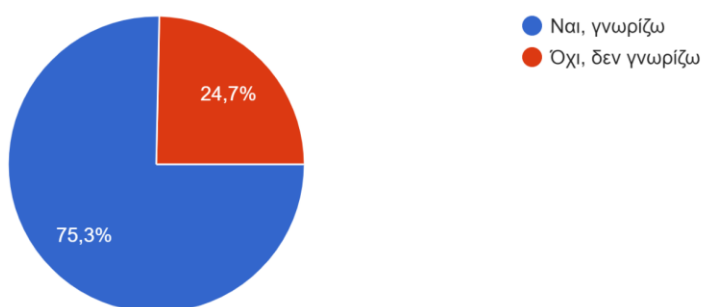
77 απαντήσεις

ΕΡ. 3

ΓΡΑΦΗΜΑ 3: Πώς αισθάνονται οι μαθητές/τριες για την ύπαρξη ισότιμης αντιμετώπισης στο Σχολείο

Γνωρίζω για τις διαστάσεις φύλου και σεξουαλικότητας π.χ. το Βιολογικό φύλο (αγόρι/κορίτσι/μεσοφυλικό), το Κοινωνικό φύλο (...ια το φύλο του), τον Σεξουαλικό προσανατολισμό
77 απαντήσεις

ΕΡ. 4

ΓΡΑΦΗΜΑ 4: Πόσο γνωρίζουν οι μαθητές/τριες για τις διαστάσεις του φύλου και της σεξουαλικότητας

ΕΡ. 5

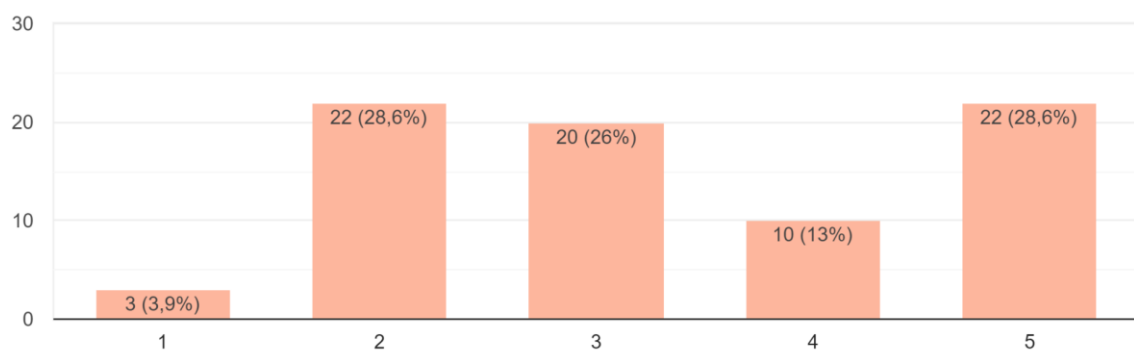
Παράδειγμα όπου κάποιος μαθητής/τρια δεν αντιμετωπίστηκε ισότιμα:

- τα διαλείμματα κάποια παιδιά συμπεριφέρονται άσχημα προς τους άλλους συμμαθητές τους βρίζοντας ή ακόμη και ασκώντας βία
- bullying για σεξουαλικό προσανατολισμό
- ένα μελαχρινό αγόρι νιώθει κατώτερο λόγω του χρώματος του προς τους άλλους και τον κάνουν να αισθάνεται ότι δεν είναι τόσο καλός όσο οι άλλοι
- κάποιοι συμμαθητές μου κοροϊδεύουν ένα συμμαθητή μου επειδή είναι μαύρος
- με φωνάζουν (χωριάτη) γιατί είμαι από χωριό
- θεωρώ πως δεν συμπεριφερόμαστε καλά στα παιδιά με μη κύριους γονείς

- ένας καλός μου φίλος έχει αυτισμό και τον αναγκάζουν να κάνει πράγματα μου δεν μπορεί να καταλάβει εάν αυτό που κάνει είναι κακό.
- Με φωνάζουν π**στ* καλαμαρά
- στο σχολείο μου κοροϊδεύουν τα παιδιά με προτίμηση στο ίδιο φύλο
- εμένα με σχολιάζουν λόγω εμφάνισης
- δεν αντιμετωπίζονται σωστά οι αλλόθρησκοι

Πιστεύω ότι όλα τα φύλα έχουν τις ίδιες επαγγελματικές ευκαιρίες, αισθάνονται ασφάλεια και τυγχάνουν δίκαιης μεταχείρισης

77 απαντήσεις

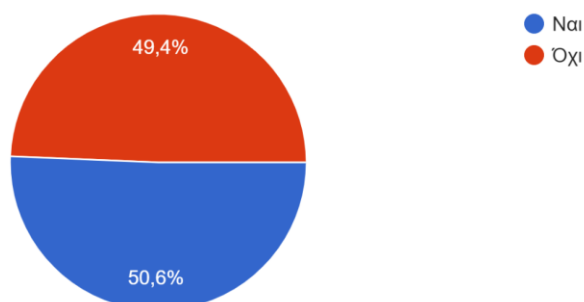

ΕΡ. 6

ΓΡΑΦΗΜΑ 5: Τι πιστεύουν οι μαθητές/τριες για την ύπαρξη ίσων επαγγελματικών ευκαιριών, αισθήματος ασφάλειας και δίκαιης μεταχείρισης, για όλα τα φύλα

Θα μπορούσα να εκφράσω ελεύθερα τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου μου, τόσο στο σχολείο όσο και εκτός

77 απαντήσεις

ΕΡ. 7

ΓΡΑΦΗΜΑ 6: Πόσο θα μπορούσαν οι μαθητές/τριες να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους, τόσο εντός όσο και εκτός του Σχολείου

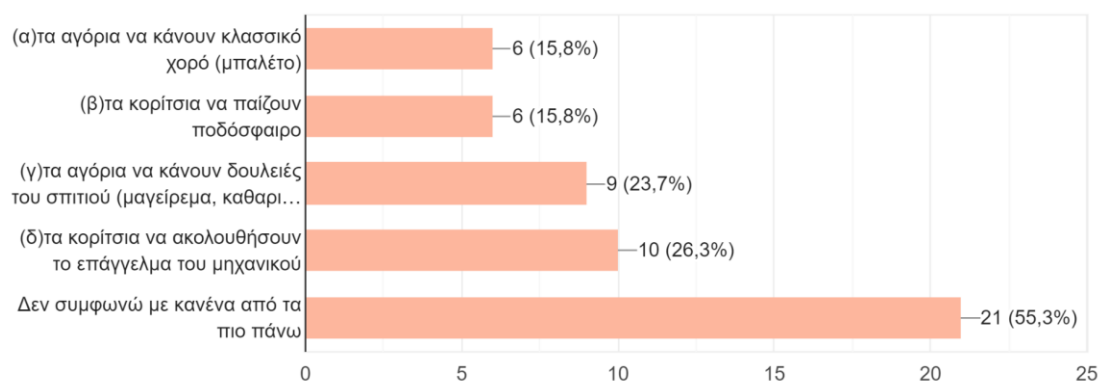
ΕΡ. 8

Οι πιθανοί λόγοι που θα έκαναν τους μαθητές/τριες να αποφύγουν να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό/ταυτότητα φύλου:

- θα είχα άγχος για το πώς θα αντιδράσουν οι άλλοι
- θα δεχόμουν μπουλιγκ
- μπορεί να με έκριναν πολύ και γενικά μπορεί να με εκφόβιζαν με κάθε είδος εκφοβισμού
- η κριτική των άλλων και η συμπεριφορά τους απέναντι μου
- οι αντιδράσεις και η αποδοχή
- ντροπή
- κοροϊδίες, αρνητικά σχόλια
- πρόβλημα λόγω θρησκευτικών αντιλήψεων
- κοινωνική κατακραυγή
- δεν θα έχω φίλους
- ρεζίλεμα
- θα με κτυπούσαν
- δεν θα με αποδέχονταν
- δεν θα με δέχονταν οι γονείς μου
- δεν θα μου μιλούσαν οι άλλοι
- οι άνθρωποι είναι ρατσιστές
- οι άνθρωποι είναι ομοφοβικοί
- διακρίσεις ενάντια των ομοφυλόφιλων εν βάση θρησκευτικής πίστης

Συμφωνώ ότι δεν είναι σωστό:

38 απαντήσεις

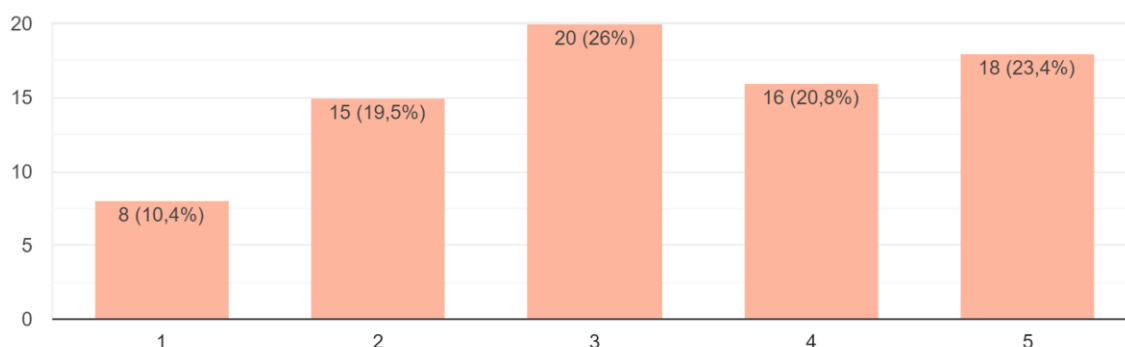

ΕΡ. 9

ΓΡΑΦΗΜΑ 7: Απόψεις των μαθητών/τριών για τα στερεότυπα φύλου

Πιστεύω ότι τα άτομα με ομοφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό ή τα άτομα με αναπηρία ή με διαφορετική καταγωγή/εθνικότητα/θρησκευτι...ους υπόλοιπους μαθητές, μέσα στο Σχολείο μου

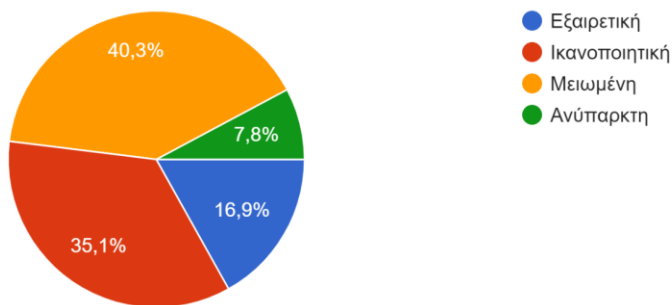
77 απαντήσεις

ΕΡ. 10

ΓΡΑΦΗΜΑ 8: Πόσο πιστεύουν οι μαθητές/τριες ότι τα άτομα με ομοφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό ή τα άτομα με αναπηρία ή με διαφορετική καταγωγή/εθνικότητα/θρησκευτική αντίληψη/κοινωνικοοικονομική κατάσταση, δέχονται ευκολότερα απόρριψη/ αποκλεισμό/ αρνητικά σχόλια/ διακρίσεις/ κοροϊδία σε σχέση με τους υπόλοιπους μαθητές, μέσα στο Σχολείο τους

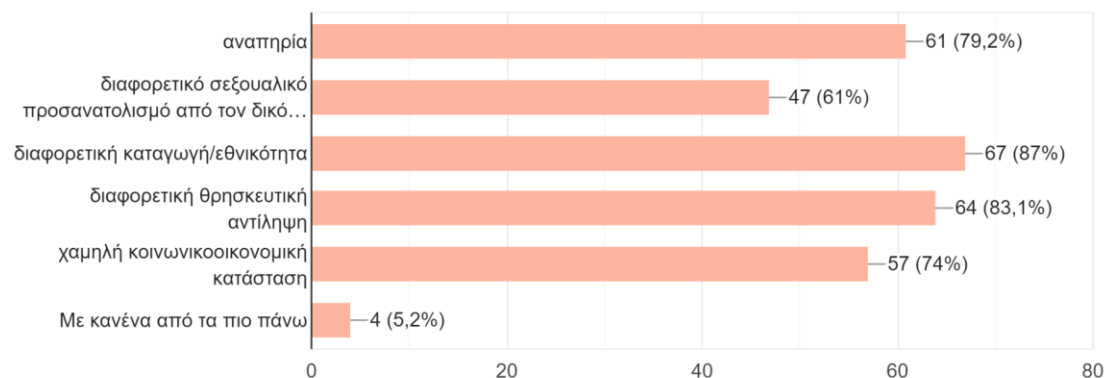
Αισθάνομαι ότι η προσπάθεια του Σχολείου μου να συμπεριλάβει ισότιμα όλους τους μαθητές/τριες, ανεξάρτητα από την ποικιλομορφία ..., σε όλες τις σχολικές δραστηριότητες είναι....
77 απαντήσεις

ΕΡ. 11

ΓΡΑΦΗΜΑ 9: Πώς οι μαθητές/τριες χαρακτηρίζουν την προσπάθεια του Σχολείου τους να συμπεριλάβει ισότιμα όλους τους μαθητές/τριες, ανεξάρτητα από την ποικιλομορφία που σχετίζεται με το φύλο, την καταγωγή, το χρώμα, τη θρησκευτική πεποίθηση, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου κ.α., σε όλες τις σχολικές δραστηριότητες

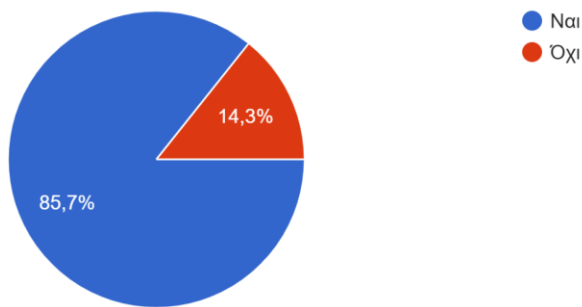
Θα μπορούσα να γίνω φίλος ή να καθίσω στο ίδιο θρανίο με παιδί που έχει...
77 απαντήσεις

ΕΡ. 12

ΓΡΑΦΗΜΑ 10: Πόσο οι μαθητές/τριες θα μπορούσαν να γίνουν φίλοι ή να καθίσουν στο ίδιο θρανίο με παιδί που έχει αναπηρία, διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό, διαφορετική καταγωγή, διαφορετική θρησκευτική αντίληψη, χαμηλή κοινωνικοοικονομική κατάσταση από τον δικό του ή κανένα από τα πιο πάνω

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι δικαίωμα όλων των μαθητών/τριων στο Σχολείο μου, να αισθάνονται «ελεύθεροι/ελεύθερες να εκφράζουν την ταυτότη...τους και αυτή να αντιμετωπίζεται με σεβασμό»
77 απαντήσεις

ΕΡ. 13

ΓΡΑΦΗΜΑ 11: Πόσο οι μαθητές/τριες αντιλαμβάνονται ότι είναι δικαίωμα όλων των μαθητών/τριων στο Σχολείο μου, να αισθάνονται «ελεύθεροι/ελεύθερες να εκφράζουν την ταυτότητά τους και αυτή να αντιμετωπίζεται με σεβασμό»

ΕΡ. 14

Εισηγήσεις για το τι θα ήθελαν οι μαθητές/τριες να γίνει για την ισότητα των φύλων και την κοινωνική συμπερίληψη από μέρους του Σχολείου, του Κράτους (Νομοθεσία), της Κοινωνίας:

- τα σχολεία να μιλούσαν παραπάνω για αυτά τα θέματα/περισσότερα μαθήματα σχετικά
- να γίνονταν μαθήματα συμπεριφοράς στο να αποδέχονται τον άλλο όπως είναι, χωρίς διακρίσεις, σε όλους τους τομείς και να μάθουν να συμπεριφέρονται όπως θα ήθελαν να συμπεριφέρονται και στους ίδιους
- να καλλιεργηθεί η άποψη ότι όταν δεν θέλεις να γίνεις φίλος με κάποιον να μην το κάνεις, αλλά να μην τον σχολιάζεις αρνητικά
- να ενημερώνουν συχνά τους μαθητές για την ισότητα και ότι πρέπει να σεβόμαστε τους άλλους που είναι διαφορετικοί από τους ίδιους
- να μιλάνε συχνά στο σχολείο για τα ανθρώπινα δικαιώματα από μικρή ηλικία
- να υπάρχει περισσότερος σεβασμός και κατανόηση προς όλους
- να βρίσκονται μακριά από εμάς και ας πιστεύουν ότι θέλουν
- να γίνουν ξεχωριστά σχολεία για γκέι
- να μάθουν να μην φοβούνται για το ότι είναι διαφορετικοί

- να γίνει μάθημα με το οποίο να μαθαίνουμε για την αληθινή ζωή και πώς να αντιμετωπίζουμε αυτά τα θέματα
- οι δάσκαλοι να δώσουν περισσότερη σημασία σε αυτό το θέμα
- να αποφεύγονται οι θρησκευτικές γιορτές

Οι μαθητές/τριες που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ήταν αγόρια και κορίτσια με ηλικία από 13 μέχρι 16 χρονών. Οι περισσότεροι (70,1%) αισθάνονται ότι υπάρχει ισότιμη αντιμετώπιση στο σχολείο όλων των μαθητών/τριών, ανεξαρτήτως φύλου, χρώματος, εμφάνισης, εθνικότητας, θρησκείας, αναπηρίας ή όχι, σεξουαλικού προσανατολισμού. 75,3% γνωρίζουν για τις διαστάσεις φύλου και σεξουαλικότητας. Κάποιοι μαθητές ανέφεραν ότι στο Σχολείο μαθητές δεν αντιμετωπίστηκαν ισότιμα και συγκεκριμένα ότι:

- τα διαλείμματα κάποια παιδιά συμπεριφέρονται άσχημα προς τους άλλους συμμαθητές τους βρίζοντας ή ακόμη και ασκώντας βία
- παρατηρείται bullying για σεξουαλικό προσανατολισμό
- ένα μελαχρινό αγόρι νιώθει κατώτερο λόγω του χρώματος του προς τους άλλους και τον κάνουν να αισθάνεται ότι δεν είναι τόσο καλός όσο οι άλλοι
- κάποιοι συμμαθητές μου κοροϊδεύουν ένα συμμαθητή μου επειδή είναι μαύρος
- με φωνάζουν (χωριάτη) γιατί είμαι από χωριό
- θεωρώ πως δεν συμπεριφερόμαστε καλά στα παιδιά με μη κύπριους γονείς
- ένας καλός μου φίλος έχει αυτισμό και τον αναγκάζουν να κάνει πράγματα που δεν μπορεί να καταλάβει εάν αυτό που κάνει είναι κακό.
- Με φωνάζουν π**στ* καλαμαρά
- στο σχολείο μου κοροϊδεύουν τα παιδιά με προτίμηση στο ίδιο φύλο
- εμένα με σχολιάζουν λόγω εμφάνισης
- δεν αντιμετωπίζονται σωστά οι αλλόθρησκοι

Στην ερώτηση τι πιστεύουν οι μαθητές/τριες για την ύπαρξη ίσων επαγγελματικών ευκαιριών, αισθήματος ασφάλειας και δίκαιης μεταχείρισης, για όλα τα φύλα, 28,6% απάντησαν ότι υπάρχουν πάρα πολύ ίσες επαγγελματικές ευκαιρίες, 13% πολύ, 26% μέτρια, 28,6% λίγο και 3,9% πολύ λίγο. Σχεδόν με το ίδιο ποσοστό οι μαθητές/τριες απάντησαν ότι μπορούν να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους, τόσο εντός όσο και εκτός του Σχολείου (49,4% όχι, 50,6% ναι).

Οι πιθανοί λόγοι που αναφέρθηκαν ότι θα έκαναν τους μαθητές/τριες να αποφύγουν να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό/ταυτότητα φύλου είναι οι εξής:

- θα είχα άγχος για το πώς θα αντιδράσουν οι άλλοι
- θα δεχόμουν μπουλιγκ
- μπορεί να με έκριναν πολύ και γενικά μπορεί να με εκφόβιζαν με κάθε είδος εκφοβισμού
- η κριτική των άλλων και η συμπεριφορά τους απέναντι μου
- οι αντιδράσεις και η αποδοχή
- ντροπή
- κοροϊδίες, αρνητικά σχόλια
- πρόβλημα λόγω θρησκευτικών αντιλήψεων
- κοινωνική κατακραυγή
- δεν θα έχω φίλους
- ρεζίλεμα
- θα με κτυπούσαν
- δεν θα με αποδέχονταν
- δεν θα με δέχονταν οι γονείς μου
- δεν θα μου μιλούσαν οι άλλοι
- οι άνθρωποι είναι ρατσιστές
- οι άνθρωποι είναι ομοφοβικοί
- διακρίσεις ενάντια των ομοφυλόφιλων εν βάση θρησκευτικής πίστης

Οι περισσότεροι μαθητές/τριες (55,3%) διαφωνούν με τα στερεότυπα φύλου, ότι δηλ δεν είναι σωστό τα αγόρια να κάνουν μπαλέτο/τα κορίτσια να παίζουν ποδόσφαιρο/τα αγόρια να κάνουν δουλειές του σπιτιού όπως μαγείρεμα ή καθαριότητα/τα κορίτσια να ακολουθήσουν το επάγγελμα του μηχανικού. Παρόλα αυτά, 26,3% πιστεύουν ότι **δεν είναι σωστό** τα κορίτσια να ακολουθήσουν το επάγγελμα του μηχανικού, 23,7% τα αγόρια να κάνουν δουλειές του σπιτιού όπως μαγείρεμα ή καθαριότητα, 15,8% τα κορίτσια να παίζουν ποδόσφαιρο και 15,8% τα αγόρια να κάνουν μπαλέτο.

Στην ερώτηση πόσο πιστεύουν οι μαθητές/τριες ότι τα άτομα με ομοφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό ή τα άτομα με αναπηρία ή με διαφορετική καταγωγή/εθνικότητα/θρησκευτική αντίληψη/κοινωνικοοικονομική κατάσταση, δέχονται ευκολότερα απόρριψη/ αποκλεισμό/ αρνητικά σχόλια/ διακρίσεις/ κοροϊδία σε σχέση με τους υπόλοιπους μαθητές, μέσα στο Σχολείο τους, 10,4% απάντησαν πολύ λίγο, 19,5% λίγο, 26% μέτρια, 20,8% πολύ και 23,4% πάρα πολύ.

Οι περισσότεροι μαθητές (40,3%) πιστεύουν ότι η προσπάθεια του Σχολείου τους να συμπεριλάβει ισότιμα όλους τους μαθητές/τριες, ανεξάρτητα από την ποικιλομορφία που σχετίζεται με το φύλο, την

καταγωγή, το χρώμα, τη θρησκευτική πεποίθηση, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου κ.α., σε όλες τις σχολικές δραστηριότητες είναι μειωμένη, ενώ 35,1% ικανοποιητική, 16,9% εξαιρετική και 7,8% ανύπαρκτη.

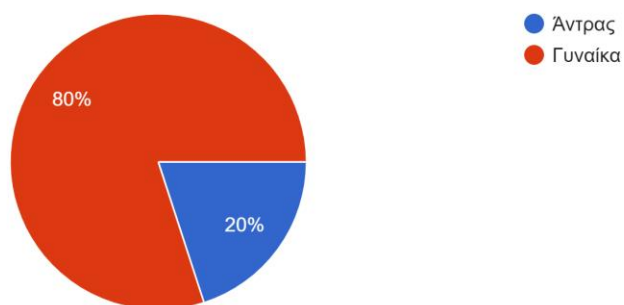
Στην ερώτηση πόσο οι μαθητές/τριες θα μπορούσαν να γίνουν φίλοι ή να καθίσουν στο ίδιο θρανίο με παιδί που έχει αναπηρία απάντησαν θετικά 79,2% , 61% με διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό, 87% με διαφορετική καταγωγή, 83,1% με διαφορετική θρησκευτική αντίληψη, 74% με χαμηλή κοινωνικοοικονομική κατάσταση από τον δικό του και 5,2% με κανένα από τα πιο πάνω. 85,7% αντιλαμβάνονται ότι είναι δικαίωμα όλων των μαθητών/τριων στο Σχολείο, να αισθάνονται «ελεύθεροι/ελεύθερες να εκφράζουν την ταυτότητά τους και αυτή να αντιμετωπίζεται με σεβασμό», ενώ 14,3% όχι.

Οι μαθητές/τριες έδωσαν τις εξής *εισηγήσεις* για το τι θα ήθελαν να γίνει για την ισότητα των φύλων και την κοινωνική συμπερίληψη από μέρους του Σχολείου, του Κράτους (Νομοθεσία), της Κοινωνίας:

- τα σχολεία να μιλούσαν παραπάνω για αυτά τα θέματα/περισσότερα μαθήματα σχετικά
- να γίνονταν μαθήματα συμπεριφοράς στο να αποδέχονται τον άλλο όπως είναι, χωρίς διακρίσεις, σε όλους τους τομείς και να μάθουν να συμπεριφέρονται όπως θα ήθελαν να συμπεριφέρονται και στους ίδιους
- να καλλιεργηθεί η άποψη ότι όταν δεν θέλεις να γίνεις φίλος με κάποιον να μην το κάνεις, αλλά να μην τον σχολιάζεις αρνητικά
- να ενημερώνουν συχνά τους μαθητές για την ισότητα και ότι πρέπει να σεβόμαστε τους άλλους που είναι διαφορετικοί από τους ίδιους
- να μιλάνε συχνά στο σχολείο για τα ανθρώπινα δικαιώματα από μικρή ηλικία
- να υπάρχει περισσότερος σεβασμός και κατανόηση προς όλους
- να βρίσκονται μακριά από εμάς και ας πιστεύουν ότι θέλουν
- να γίνουν ξεχωριστά σχολεία για γκέι
- να μάθουν να μην φοβούνται για το ότι είναι διαφορετικοί
- να γίνει μάθημα με το οποίο να μαθαίνουμε για την αληθινή ζωή και πώς να αντιμετωπίζουμε αυτά τα θέματα
- οι δάσκαλοι να δώσουν περισσότερη σημασία σε αυτό το θέμα
- να αποφεύγονται οι θρησκευτικές γιορτές

3.3 Παρουσίαση ευρημάτων έρευνας σε Εκπαιδευτικούς

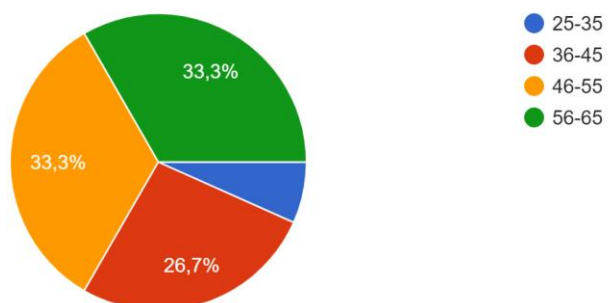
Φύλο που αποδόθηκε κατά τη γέννηση
15 απαντήσεις

ΕΡ.1

ΓΡΑΦΗΜΑ 1: Το ποσοστό των ανδρών και των γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα

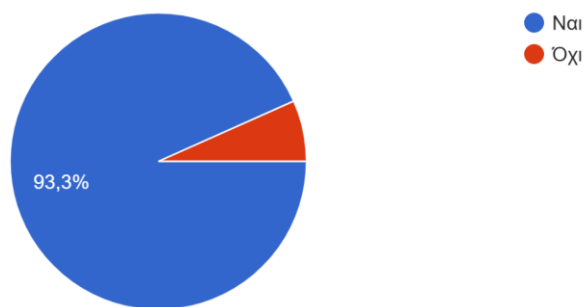
Ηλικία
15 απαντήσεις

ΕΡ.2

ΓΡΑΦΗΜΑ 2: Το ποσοστό των ηλικιών των ανδρών και των γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα

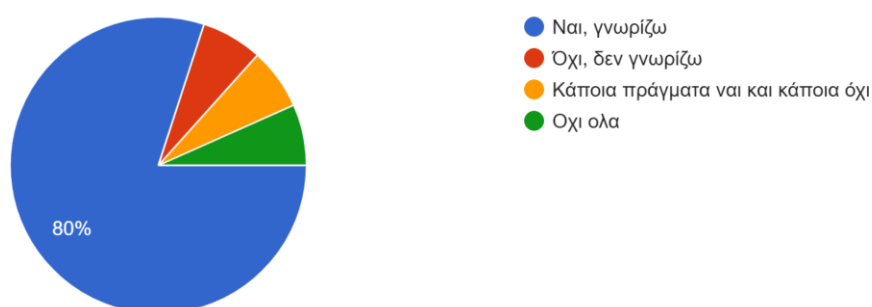
Αισθάνομαι ότι όλοι οι μαθητές/τριες, ανεξαρτήτως φύλου, χρώματος, εμφάνισης, εθνικότητας, θρησκευτικής ομάδας, καταγωγής, αναπηρίας, σε...σης, αντιμετωπίζονται ισότιμα στο Σχολείο μου
15 απαντήσεις

ΕΡ.3

ΓΡΑΦΗΜΑ 3: Πώς αισθάνονται οι εκπαιδευτικοί για την ύπαρξη ισότιμης αντιμετώπισης στο Σχολείο

Γνωρίζω για τις διαστάσεις φύλου και σεξουαλικότητας π.χ. το Βιολογικό φύλο (αγόρι/κορίτσι/μεσοφυλικό), το Κοινωνικό φύλο (...ια το φύλο του), τον Σεξουαλικό προσανατολισμό
15 απαντήσεις

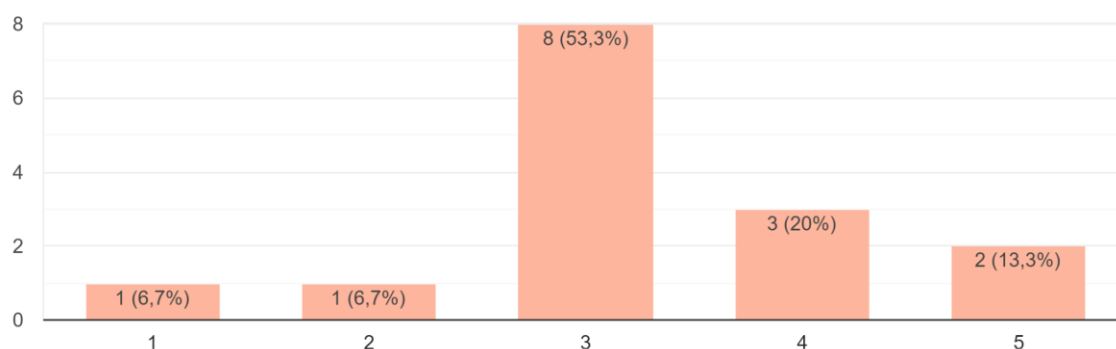

ΕΡ.4

ΓΡΑΦΗΜΑ 4: Πόσο γνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί για τις διαστάσεις του φύλου και της σεξουαλικότητας

Πιστεύω ότι, όλα τα φύλα έχουν τις ίδιες επαγγελματικές ευκαιρίες, αισθάνονται ασφάλεια και τυγχάνουν δίκαιης μεταχείρισης

15 απαντήσεις

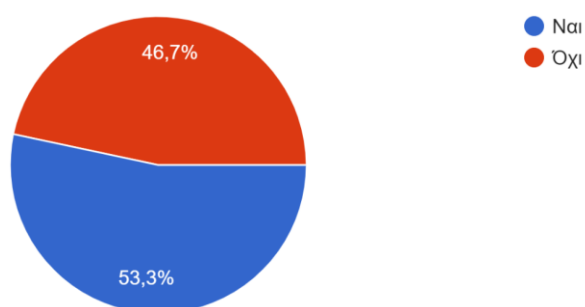

ΕΡ.5

ΓΡΑΦΗΜΑ 5: Τι πιστεύουν οι εκπαιδευτικοί για την ύπαρξη ίσων επαγγελματικών ευκαιριών, αισθήματος ασφάλειας και δίκαιης μεταχείρισης, για όλα τα φύλα

Θα μπορούσα να εκφράσω ελεύθερα τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου μου, τόσο στο σχολείο όσο και εκτός

15 απαντήσεις

ΕΡ.6

ΓΡΑΦΗΜΑ 6: Πόσο θα μπορούσαν οι εκπαιδευτικοί να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους, τόσο εντός όσο και εκτός του Σχολείου

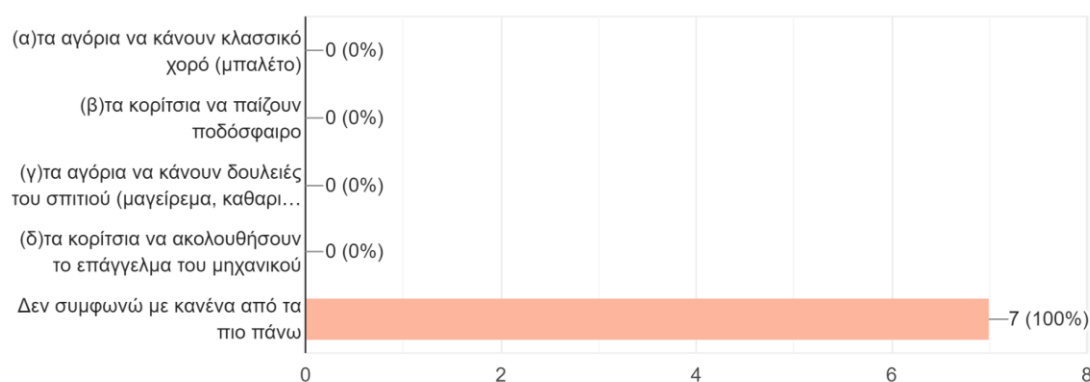
ΕΡ.7

Οι πιθανοί λόγοι που θα σε έκαναν να αποφύγεις να εκφράσεις ελεύθερα τον σεξουαλικό σου προσανατολισμό/ταυτότητα φύλου:

- τα κουτσομπολιά
- ο ρατσισμός και η απόρριψη
- το περιβάλλον
- φόβος
- εσωστρέφεια.
- λόγω της κατακραυγής του κόσμου
- σχόλια
- περιθωριοποίηση, χλευασμός
- προσωπικοί ίσως
- η οικογένεια μου
- κανένας
- Η συμπεριφορά της πολιτείας
- η μη αποδοχή μου από τα άτομα γύρω μου
- κοροϊδία
- ρατσιστική αντιμετώπιση

Συμφωνώ ότι δεν είναι σωστό:

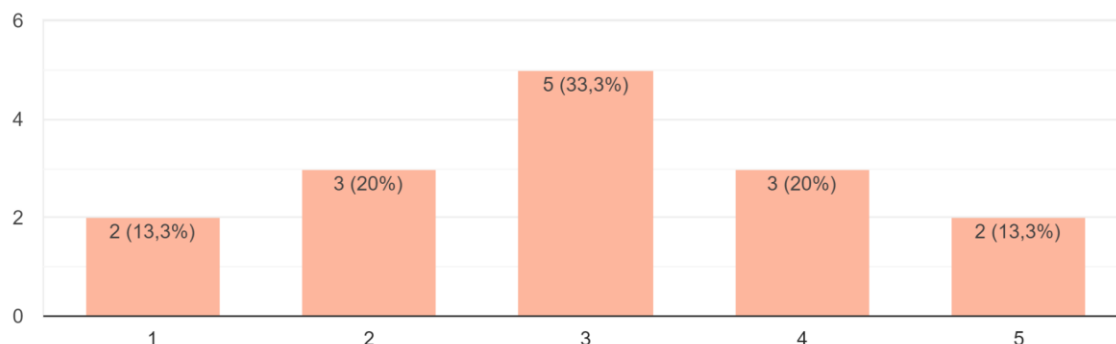
7 απαντήσεις

ΕΡ.8

ΓΡΑΦΗΜΑ 8: Απόψεις των εκπαιδευτικών για τα στερεότυπα φύλου

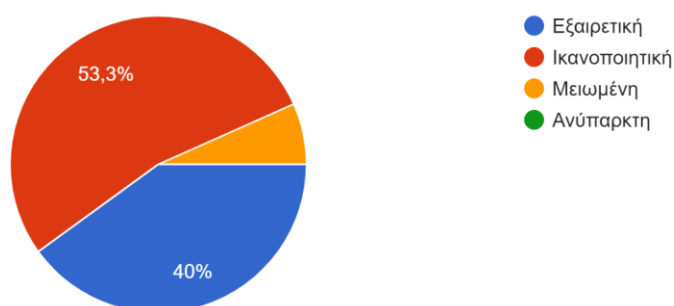
Πιστεύω ότι τα άτομα με ομοφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό ή με αναπηρία ή με διαφορετική καταγωγή/εθνικότητα/θρησκευτική ...ους υπόλοιπους μαθητές, μέσα στο Σχολείο μου
15 απαντήσεις

ΕΡ.9

ΓΡΑΦΗΜΑ 9: Πόσο πιστεύουν οι εκπαιδευτικοί ότι τα άτομα με ομοφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό ή τα άτομα με αναπηρία ή με διαφορετική καταγωγή/εθνικότητα/θρησκευτική αντίληψη/κοινωνικοοικονομική κατάσταση, δέχονται ευκολότερα απόρριψη/ αποκλεισμό/ αρνητικά σχόλια/ διακρίσεις/ κοροϊδία σε σχέση με τους υπόλοιπους μαθητές, μέσα στο Σχολείο τους

Αισθάνομαι ότι η προσπάθεια του Σχολείου μου να συμπεριλάβει ισότιμα όλους τους μαθητές/τριες, ανεξάρτητα από την ποικιλομορφία ..., σε όλες τις σχολικές δραστηριότητες είναι....
15 απαντήσεις

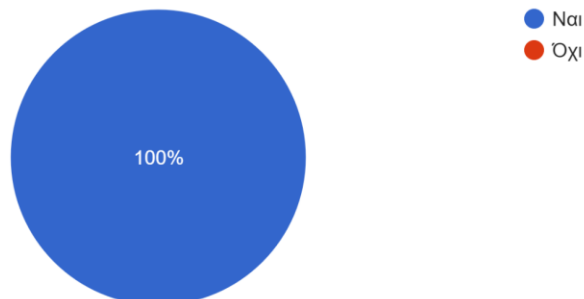

ΕΡ.10

ΓΡΑΦΗΜΑ 10: Πώς βλέπουν οι εκπαιδευτικοί την προσπάθεια του Σχολείου να συμπεριλάβει ισότιμα όλους τους μαθητές/τριες, σε όλες τις σχολικές δραστηριότητες

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι δικαίωμα όλων των μαθητών/τριων στο Σχολείο μου, να αισθάνονται «ελεύθεροι/ελεύθερες να εκφράζουν την ταυτότη...τους και αυτή να αντιμετωπίζεται με σεβασμό»

15 απαντήσεις

ΕΡ.11

ΓΡΑΦΗΜΑ 11: Πόσο οι εκπαιδευτικοί αντιλαμβάνονται ότι είναι δικαίωμα όλων των μαθητών/τριων στο Σχολείο μου, να αισθάνονται «ελεύθεροι/ελεύθερες να εκφράζουν την ταυτότητά τους και αυτή να αντιμετωπίζεται με σεβασμό»

ΕΡ.12

Εισηγήσεις για το τι θα ήθελα να γίνει για την ισότητα των φύλων και την κοινωνική συμπερίληψη από μέρους του Σχολείου, του Κράτους, της Κοινωνίας:

- Μάθημα πριν γίνει κάποιος γονιός, υποχρεωτικό, πριν κάνουν παιδιά
- αυστηρές κυρώσεις και συνέπειες οποίος έχει ρατσιστική συμπεριφορά.
- ενημέρωση όλων των ανθρώπων
- προώθηση ενσυναίσθησης.
- Ότι γίνεται και τώρα
- περισσότερη και καλύτερη ενημέρωση
- σε αυτό τον τόπο και να αλλάξει αυτό το κάτι, θα αργήσει πολύ. Σε όλες τις καταστάσεις είτε κοινωνικές, είτε πολιτικές, κερδισμένοι είναι οι λίγοι που έχουν "μέσον". Ακόμα και όλα τα φύλα και "παράξενα" να έχει κάποιος αν έχει μέσον και είναι ευκατάστατος, θα γίνει αυτό που θέλει ο ίδιος χωρίς διακρίσεις!!!! Ακόμα και βασιλιάς

- δράσεις που αφορούν στην ανάπτυξη στάσεων, συμπεριφορών για αντιμετώπιση της προκατάληψης ή ρατσισμού από μέρους των Υπευθύνων Καθηγητών των Τμημάτων και να γίνει παρουσίαση σε όλη την σχολική κοινότητα.
- ίσως θα βοηθούσε το να προβάλλονται περισσότερο οι ικανότητες και τα επιτεύγματα όλων

Οι εκπαιδευτικοί που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ήταν 20% άνδρες και 80% γυναίκες, με ηλικίες 56-65 (33,3%), 46-55 (33,3%), 36-45 (26,7%) και 25-35 (6,7%). Οι περισσότεροι (93,3%) αισθάνονται ότι υπάρχει ισότιμη αντιμετώπιση στο σχολείο όλων των μαθητών/τριών, ανεξαρτήτως φύλου, χρώματος, εμφάνισης, εθνικότητας, θρησκείας, αναπηρίας ή όχι, σεξουαλικού προσανατολισμού. Παρόλα αυτά, δόθηκε το παράδειγμα όπου τα αγόρια δεν αντιμετωπίζονται ισότιμα αλλά με μεγαλύτερη αυστηρότητα σε σχέση με τα κορίτσια. 80% γνωρίζουν για τις διαστάσεις φύλου και σεξουαλικότητας, ενώ 6,7% δεν γνωρίζουν και 13,4% γνωρίζουν μερικώς.

Στην ερώτηση τι πιστεύουν οι εκπαιδευτικοί για την ύπαρξη ίσων επαγγελματικών ευκαιριών, αισθήματος ασφάλειας και δίκαιης μεταχείρισης, για όλα τα φύλα, 13,3% απάντησαν ότι υπάρχουν πάρα πολύ ίσες επαγγελματικές ευκαιρίες, 20% πολύ, 53,3% μέτρια, 6,7% λίγο και 6,7% πολύ λίγο. Σχεδόν με το ίδιο ποσοστό οι εκπαιδευτικοί απάντησαν ότι μπορούν να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους, τόσο εντός όσο και εκτός του Σχολείου (46,7% όχι, 53,3% ναι).

Οι πιθανοί λόγοι που αναφέρθηκαν ότι θα έκαναν τους ίδιους να αποφύγουν να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό/ταυτότητα φύλου είναι οι εξής:

- θα είχα άγχος για το πώς θα αντιδράσουν οι άλλοι
- θα δεχόμουν μπουλιγκ
- μπορεί να με έκριναν πολύ και γενικά μπορεί να με εκφόβιζαν με κάθε είδος εκφοβισμού

Όλοι οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν (100%) διαφωνούν με τα στερεότυπα φύλου, ότι δηλ δεν είναι σωστό τα αγόρια να κάνουν μπαλέτο/τα κορίτσια να παίζουν ποδόσφαιρο/τα αγόρια να κάνουν δουλειές του σπιτιού όπως μαγείρεμα ή καθαριότητα/τα κορίτσια να ακολουθήσουν το επάγγελμα του μηχανικού.

Στην ερώτηση πόσο πιστεύουν ότι τα άτομα με ομοφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό ή τα άτομα με αναπηρία ή με διαφορετική καταγωγή/εθνικότητα/θρησκευτική αντίληψη/κοινωνικοοικονομική κατάσταση, δέχονται ευκολότερα απόρριψη/ αποκλεισμό/ αρνητικά σχόλια/ διακρίσεις/ κοροϊδία σε σχέση με τους υπόλοιπους, 13,3% απάντησαν πολύ λίγο, 20% λίγο, 33,3% μέτρια, 20% πολύ και 13,3% πάρα πολύ.

Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί (53,3%) πιστεύουν ότι η προσπάθεια του Σχολείου τους να συμπεριλάβει ισότιμα όλους τους μαθητές/τριες, ανεξάρτητα από την ποικιλομορφία που σχετίζεται με το φύλο, την καταγωγή, το χρώμα, τη θρησκευτική πεποίθηση, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου κ.α., σε όλες τις σχολικές δραστηριότητες είναι *ικανοποιητική*, ενώ 40% ότι είναι *εξαιρετική* και 6,7% *μειωμένη*.

100% αντιλαμβάνονται ότι είναι δικαίωμα όλων των μαθητών/τριων στο Σχολείο, να αισθάνονται «ελεύθεροι/ελεύθερες να εκφράζουν την ταυτότητά τους και αυτή να αντιμετωπίζεται με σεβασμό».

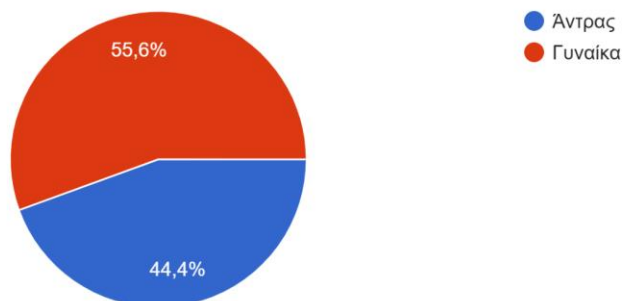
Οι εκπαιδευτικοί έδωσαν τις εξής *εισηγήσεις* για το τι θα ήθελαν να γίνει για την ισότητα των φύλων και την κοινωνική συμπερίληψη από μέρους του Σχολείου, του Κράτους (Νομοθεσία), της Κοινωνίας:

- Μάθημα πριν γίνει κάποιος γονιός, υποχρεωτικό, πριν κάνουν παιδιά
- αυστηρές κυρώσεις και συνέπειες οποίος έχει ρατσιστική συμπεριφορά.
- ενημέρωση όλων των ανθρώπων
- προώθηση ενσυναίσθησης.
- Ότι γίνεται και τώρα
- περισσότερη και καλύτερη ενημέρωση
- σε αυτό τον τόπο και να αλλάξει αυτό το κάτι, θα αργήσει πολύ. Σε όλες τις καταστάσεις είτε κοινωνικές, είτε πολιτικές, κερδισμένοι είναι οι λίγοι που έχουν "μέσον". Ακόμα και όλα τα φύλα και "παράξενα" να έχει κάποιος αν έχει μέσον και είναι ευκατάστατος, θα γίνει αυτό που θέλει ο ίδιος χωρίς διακρίσεις!!!! Ακόμα και βασιλιάς
- δράσεις που αφορούν στην ανάπτυξη στάσεων, συμπεριφορών για αντιμετώπιση της προκατάληψης ή ρατσισμού από μέρους των Υπευθύνων Καθηγητών των Τμημάτων και να γίνει παρουσίαση σε όλη την σχολική κοινότητα.
- ίσως θα βοηθούσε το να προβάλλονται περισσότερο οι ικανότητες και τα επιτεύγματα όλων

3.4 Παρουσίαση ευρημάτων έρευνας σε Γονείς

Φύλο που αποδόθηκε κατά τη γέννηση

18 απαντήσεις

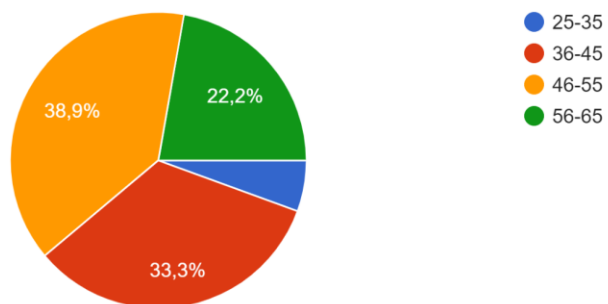

ΕΡ. 1

ΓΡΑΦΗΜΑ 1: Το ποσοστό των ανδρών και των γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα

Ηλικία

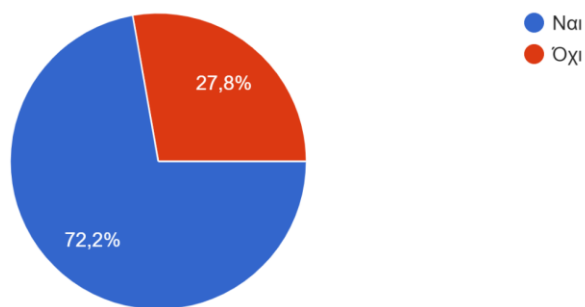
18 απαντήσεις

ΕΡ.2

ΓΡΑΦΗΜΑ 2: Το ποσοστό των ηλικιών των ανδρών και των γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα

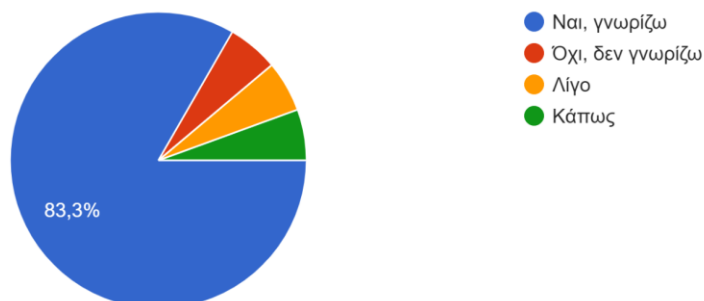
Αισθάνομαι ότι όλα τα παιδιά, ανεξαρτήτως φύλου, χρώματος, εμφάνισης, εθνικότητας, θρησκευτικής ομάδας, καταγωγής, αναπηρίας, σε...ωπίζονται ισότιμα στο Σχολείο του παιδιού μου
18 απαντήσεις

ΕΡ.3

ΓΡΑΦΗΜΑ 3: Πώς αισθάνονται οι γονείς για την ύπαρξη ισότιμης αντιμετώπισης στο Σχολείο

Γνωρίζω για τις διαστάσεις φύλου και σεξουαλικότητας π.χ. το Βιολογικό φύλο (αγόρι/κορίτσι/μεσοφυλικό), το Κοινωνικό φύλο (...ια το φύλο του), τον Σεξουαλικό προσανατολισμό
18 απαντήσεις

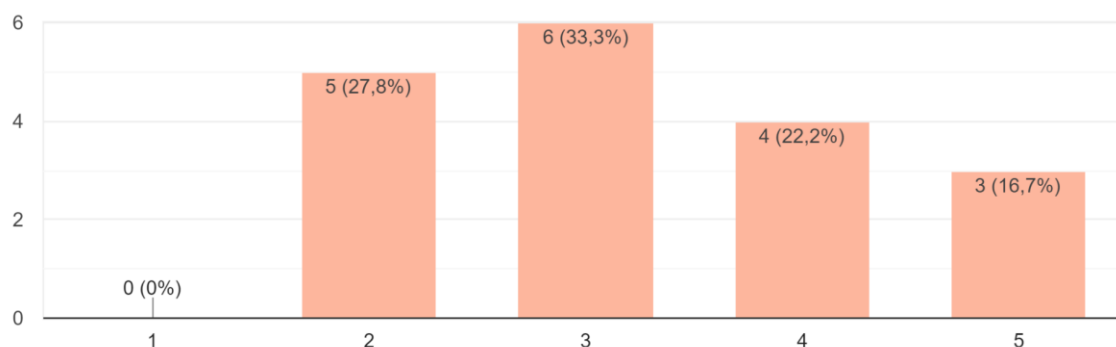

ΕΡ.4

ΓΡΑΦΗΜΑ 4 : Πόσο γνωρίζουν οι γονείς για τις διαστάσεις του φύλου και της σεξουαλικότητας

Πιστεύω ότι όλα τα φύλα έχουν τις ίδιες επαγγελματικές ευκαιρίες, αισθάνονται ασφάλεια και τυγχάνουν δίκαιης μεταχείρισης

18 απαντήσεις

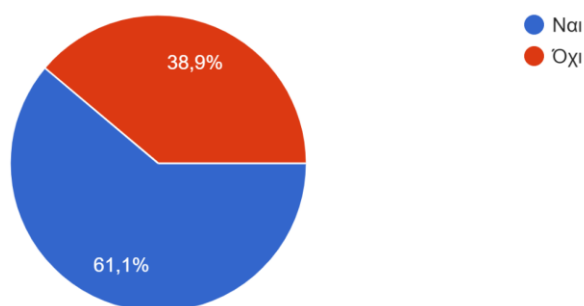

ΕΡ.5

ΓΡΑΦΗΜΑ 5: Τι πιστεύουν οι γονείς για την ύπαρξη ίσων επαγγελματικών ευκαιριών, αισθήματος ασφάλειας και δίκαιης μεταχείρισης, για όλα τα φύλα

Θα μπορούσα να εκφράσω ελεύθερα τον σεξουαλικό μου προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου μου

18 απαντήσεις

ΕΡ.6

ΓΡΑΦΗΜΑ 6 : Πόσο θα μπορούσαν οι γονείς να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους, τόσο εντός όσο και εκτός του Σχολείου

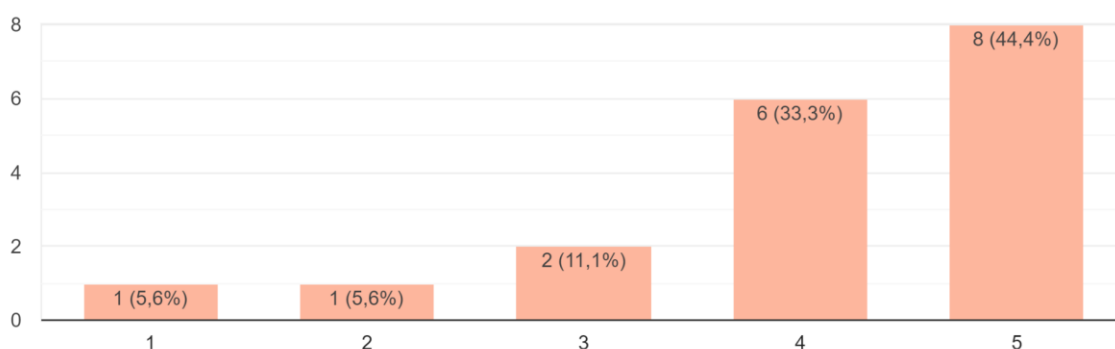
ΕΡ.7

Ποιοι είναι οι πιθανοί λόγοι που θα σε έκαναν να αποφύγεις να εκφράσεις ελεύθερα τον σεξουαλικό σου προσανατολισμό/ταυτότητα φύλου;

- Ντροπή
- Το γεγονός ότι ο κόσμος δεν αποδέχεται το κάτι διαφορετικό
- Η αδιακρισία των άλλων
- Απόρριψη
- Κοροϊδίες
- Κατακραυγή του κόσμου
- Η προκατάληψη και τα στερεότυπα της κυπριακής κοινωνίας
- Οι αντίδραση του κόσμου
- Δεν το αποδέχεται η κοινωνία
- Η αντιμετώπιση του κόσμου προς το διαφορετικό
- Ο μικρόκοσμος στον οποίο ζούμε
- Κανένας λόγος

Θα ήμουν υποστηρικτικός/ή και κοντά στο παιδί μου, αν αυτό εξέφραζε διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό από το βιολογικό του φύλο

18 απαντήσεις

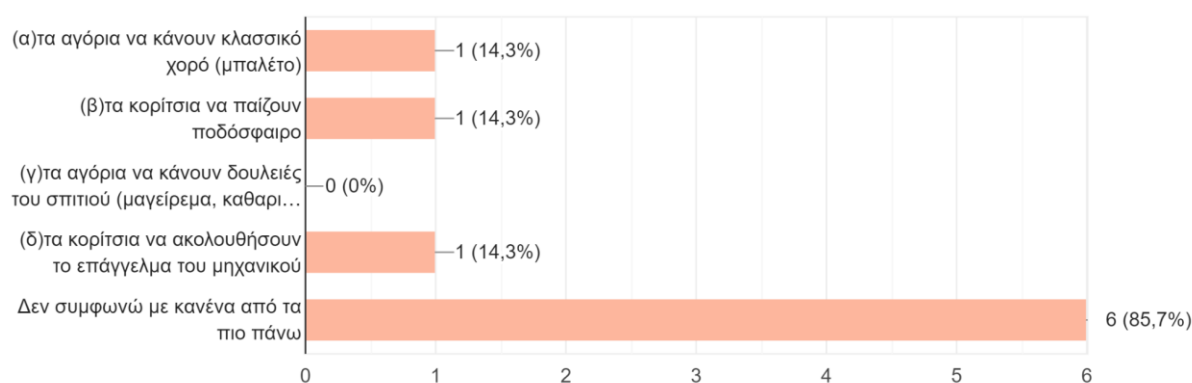

ΕΡ. 8

ΓΡΑΦΗΜΑ 8: Πόσο υποστηρικτικοί θα ήταν οι γονείς με το παιδί τους, αν αυτό εξέφραζε διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό από το βιολογικό του φύλο

Συμφωνώ ότι δεν είναι σωστό:

7 απαντήσεις

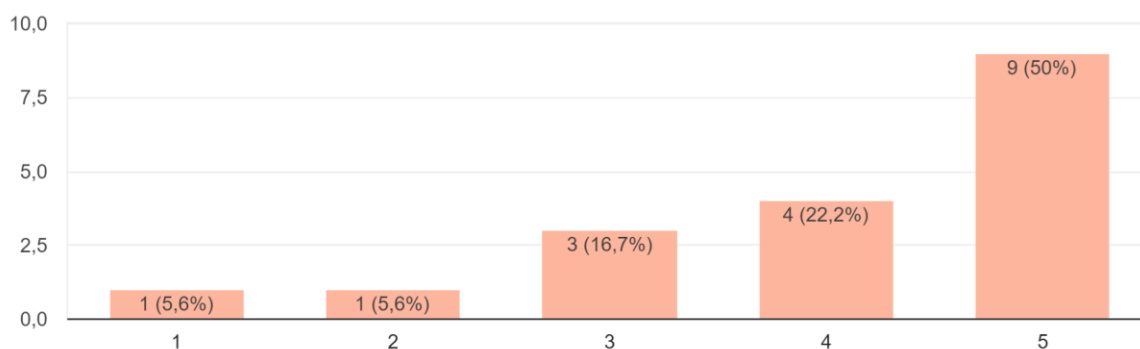

ΕΡ.9

ΓΡΑΦΗΜΑ 9: Απόψεις των γονιών για τα στερεότυπα φύλου

Πιστεύω ότι τα άτομα με ομοφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό ή με αναπηρία ή με διαφορετική καταγωγή/εθνικότητα/θρησκευτική ...ους υπόλοιπους μαθητές, μέσα στο Σχολείο μου

18 απαντήσεις

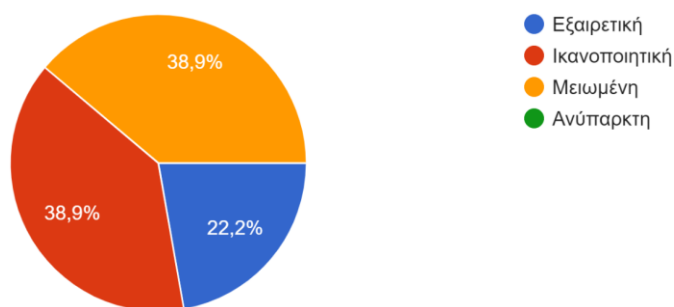

ΕΡ.10

ΓΡΑΦΗΜΑ 10: Πόσο πιστεύουν οι γονείς ότι τα άτομα με ομοφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό ή τα άτομα με αναπηρία ή με διαφορετική καταγωγή/εθνικότητα/θρησκευτική αντίληψη/κοινωνικοοικονομική κατάσταση, δέχονται ευκολότερα απόρριψη/ αποκλεισμό/ αρνητικά σχόλια/ διακρίσεις/ κοροϊδία σε σχέση με τους υπόλοιπους μαθητές, μέσα στο Σχολείο τους

Αισθάνομαι ότι η προσπάθεια του Σχολείου, στο οποίο φοιτά το παιδί μου, να συμπεριλάβει ισότιμα όλους τους μαθητές/τριες, ανεξάρτητα από..., σε όλες τις σχολικές δραστηριότητες είναι....

18 απαντήσεις

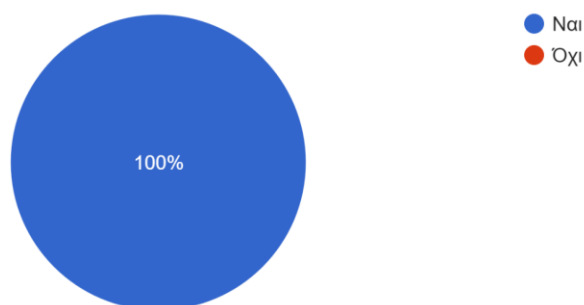

EP.11

ΓΡΑΦΗΜΑ 11: Πώς βλέπουν οι γονείς την προσπάθεια του Σχολείου να συμπεριλάβει ισότιμα όλους τους μαθητές/τριες, σε όλες τις σχολικές δραστηριότητες

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι δικαίωμα όλων των μαθητών/τριων στο Σχολείο, να αισθάνονται «ελεύθεροι/ελεύθερες να εκφράζουν την ταυτότη...τους και αυτή να αντιμετωπίζεται με σεβασμό»

18 απαντήσεις

EP.12

ΓΡΑΦΗΜΑ 12: Πόσο οι γονείς αντιλαμβάνονται ότι είναι δικαίωμα όλων των μαθητών/τριων στο Σχολείο, να αισθάνονται «ελεύθεροι/ελεύθερες να εκφράζουν την ταυτότητά τους και αυτή να αντιμετωπίζεται με σεβασμό»

ΕΡ.13

Εισηγήσεις για το τι θα ήθελα να γίνει για την ισότητα των φύλων και την κοινωνική συμπερίληψη από μέρους του Σχολείου, του Κράτους, της Κοινωνίας:

- περισσότερες δραστηριότητες
- να αντιμετωπίζονται με περισσότερο σεβασμό ώστε να μην αισθάνονται ότι διαφέρουν, ενώ ταυτόχρονα να καταβάλλουν προσπάθεια να ενσωματωθούν στο σύνολο.
- ίση διανομή ρόλων στους μαθητές/τριες σε όλες τις εκδηλώσεις του σχολείου
- να γίνει μέρος της εκπαίδευσης των μαθητών μέσα από τα μαθήματα τους στο σχολείο
- περισσότερη προσπάθεια από τα σχολεία
- να υπάρχουν ειδικά μαθήματα για την διαπαιδαγώγηση, αλλά πρώτα αυτά τα μαθήματα θα πρέπει να τα περάσουν οι καθηγητές
- Να μην ξεχωρίζουν οι μαθητές λόγω εθνικότητας

Οι γονείς που απάντησαν τα ερωτηματολόγια ήταν 44,4% άνδρες και 55,6% γυναίκες, με ηλικίες 56-65 (22,2%), 46-55 (38,9%), 36-45 (33,3%) και 25-35 (5,6%). Οι περισσότεροι (72,2%) αισθάνονται ότι υπάρχει ισότιμη αντιμετώπιση στο σχολείο όλων των μαθητών/τριών, ανεξαρτήτως φύλου, χρώματος, εμφάνισης, εθνικότητας, θρησκείας, αναπηρίας ή όχι, σεξουαλικού προσανατολισμού. Παρόλα αυτά, δόθηκε το παράδειγμα όπου τα αγόρια δεν αντιμετωπίζονται ισότιμα αλλά με μεγαλύτερη αυστηρότητα σε σχέση με τα κορίτσια. 83,3% γνωρίζουν για τις διαστάσεις φύλου και σεξουαλικότητας, ενώ οι υπόλοιποι γνωρίζουν μερικώς.

Στην ερώτηση τι πιστεύουν οι γονείς για την ύπαρξη ίσων επαγγελματικών ευκαιριών, αισθήματος ασφάλειας και δίκαιης μεταχείρισης, για όλα τα φύλα, 16,7% απάντησαν ότι υπάρχουν πάρα πολύ ίσες επαγγελματικές ευκαιρίες, 22,2% πολύ, 33,3% μέτρια, 27,8% λίγο και 0% πολύ λίγο. Οι γονείς απάντησαν ότι μπορούν να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους, τόσο εντός όσο και εκτός του Σχολείου με 61,1% θετική απάντηση και 38,9% αρνητική.

Οι πιθανοί λόγοι που αναφέρθηκαν ότι θα έκαναν τους ίδιους να αποφύγουν να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό/ταυτότητα φύλου είναι οι εξής:

- ντροπή
- το γεγονός ότι ο κόσμος δεν αποδέχεται το κάτι διαφορετικό
- η αδιακρισία των άλλων
- απόρριψη

- κοροϊδίες
- κατακραυγή του κόσμου
- η προκατάληψη και τα στερεότυπα της κυπριακής κοινωνίας
- οι αντίδραση του κόσμου
- δεν το αποδέχεται η κοινωνία
- η αντιμετώπιση του κόσμου προς το διαφορετικό
- τι θα πει ο κόσμος
- ο μικρόκοσμος στον οποίο ζούμε

Οι περισσότεροι γονείς που συμμετείχαν (85,7%) διαφωνούν με τα στερεότυπα φύλου, ότι δηλ δεν είναι σωστό τα αγόρια να κάνουν μπαλέτο/τα κορίτσια να παίζουν ποδόσφαιρο/τα αγόρια να κάνουν δουλειές του σπιτιού όπως μαγείρεμα ή καθαριότητα/τα κορίτσια να ακολουθήσουν το επάγγελμα του μηχανικού. Όμως, 14,3% πιστεύουν ότι δεν είναι σωστό τα αγόρια να κάνουν μπαλέτο, 14,3% τα κορίτσια να παίζουν ποδόσφαιρο και 14,3% τα κορίτσια να ακολουθήσουν το επάγγελμα του μηχανικού.

Στην ερώτηση πόσο πιστεύουν ότι τα άτομα με ομοφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό ή τα άτομα με αναπηρία ή με διαφορετική καταγωγή/εθνικότητα/θρησκευτική αντίληψη/κοινωνικοοικονομική κατάσταση, δέχονται ευκολότερα απόρριψη/ αποκλεισμό/ αρνητικά σχόλια/ διακρίσεις/ κοροϊδία σε σχέση με τους υπόλοιπους, 5,6% απάντησαν πολύ λίγο, 5,6% λίγο, 16,7% μέτρια, 22,2% πολύ και 50% πάρα πολύ.

Οι γονείς με ποσοστό 38,9% πιστεύουν ότι η προσπάθεια του Σχολείου τους να συμπεριλάβει ισότιμα όλους τους μαθητές/τριες, ανεξάρτητα από την ποικιλομορφία που σχετίζεται με το φύλο, την καταγωγή, το χρώμα, τη θρησκευτική πεποίθηση, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου κ.α., σε όλες τις σχολικές δραστηριότητες είναι *ικανοποιητική*, επίσης 38,9% πιστεύουν ότι είναι *μειωμένη* και 6,7% *εξαιρετική*.

100% αντιλαμβάνονται ότι είναι δικαίωμα όλων των μαθητών/τριων στο Σχολείο, να αισθάνονται «ελεύθεροι/ελεύθερες να εκφράζουν την ταυτότητά τους και αυτή να αντιμετωπίζεται με σεβασμό».

Οι γονείς έδωσαν τις εξής *εισηγήσεις* για το τι θα ήθελαν να γίνει για την ισότητα των φύλων και την κοινωνική συμπερίληψη από μέρους του Σχολείου, του Κράτους (Νομοθεσία), της Κοινωνίας:

- Περισσότερες δραστηριότητες

- Να αντιμετωπίζονται με περισσότερο σεβασμό ώστε να μην αισθάνονται ότι διαφέρουν, ενώ ταυτόχρονα να μπορούν καταβάλλουν προσπάθεια να ενσωματωθούν στο σύνολο.
- Ίση διανομή ρόλων στους εκπαιδευτικούς/τριες σε όλες τις εκδηλώσεις του σχολείου
- Να γίνει μέρος της εκπαίδευσης των μαθητών μέσα από τα μαθήματα τους στο σχολείο
- Οποιαδήποτε προσπάθεια το σχολείο είναι καλή για τα παιδιά
- Να υπάρχουν ειδικά μαθήματα για την διαπαιδαγώγηση αλλά πρώτα αυτά τα μαθήματα θα πρέπει να τα περάσουν οι καθηγητές
- Να μην ξεχωρίζει εθνικότητα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

4.1 Παρουσίαση κύριων συμπερασμάτων

Κύριος στόχος της έρευνας, όπως έχει προαναφερθεί, αποτελεί η βελτίωση του σχολικού κλίματος και η μείωση της παραβατικότητας στο Σχολείο μας, όσον αφορά την εκφοβιστική συμπεριφορά που σχετίζεται με τον ρατσισμό, την ομοφοβία, την έλλειψη αποδοχής της ποικιλομορφίας και τα στερεότυπα φύλου ο προσδιορισμός Γυμνασίου Φανερωμένης.

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι:

- ❖ οι περισσότεροι μαθητές/τριες (70,1%), εκπαιδευτικοί (93,3%) και γονείς (72,2%) αισθάνονται ότι υπάρχει ισότιμη αντιμετώπιση στο σχολείο όλων των μαθητών/τριών, ανεξαρτήτως φύλου, χρώματος, εμφάνισης, εθνικότητας, θρησκείας, αναπηρίας ή όχι, σεξουαλικού προσανατολισμού
- ❖ οι περισσότεροι μαθητές/τριες (75,3%), εκπαιδευτικοί (80%) και γονείς (83,3%) γνωρίζουν για τις διαστάσεις φύλου και σεξουαλικότητας, ενώ οι υπόλοιποι γνωρίζουν μερικώς, ελάχιστα ή καθόλου
- ❖ υπάρχουν περιπτώσεις μαθητών/τριών (10%) όπου αντιμετωπίστηκαν άνισα από άλλους μαθητές/τριες του Σχολείου, σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό, το χρώμα του δέρματος, την καταγωγή, ειδικές ανάγκες, την εξωτερική εμφάνιση, τη θρησκεία
- ❖ για την ύπαρξη ίσων επαγγελματικών ευκαιριών, αισθήματος ασφάλειας και δίκαιης μεταχείρισης, για όλα τα φύλα, υπήρχαν πολύ διαφορετικές απόψεις μεταξύ των μαθητών/τριών/εκπαιδευτικών/γονιών, με το ποσοστό να κυμαίνεται από 0-33% σε όλες τις

κλίμακες (πάρα πολύ-πολύ-μέτρια-λίγο-πολύ λίγο). Τα αποτελέσματα αυτά έδειξαν ότι επικρατεί απογοήτευση και δυσπιστία όσον αφορά τις ίσες επαγγελματικές ευκαιρίες.

- ❖ τόσο οι μαθητές/τριες όσο και οι εκπαιδευτικοί, με πολύ παρόμοιο ποσοστό (μαθητές/τριες: αρνητικά 49,4%-θετικά 50,6%, εκπαιδευτικοί: αρνητικά 46,7%- θετικά 53,3%) απάντησαν ότι μπορούν να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους, τόσο εντός όσο και εκτός του Σχολείου, ενώ οι γονείς φάνηκαν πιο θετικοί με ποσοστό 61,1%. Τα αποτελέσματα αυτά έδειξαν ότι επικρατεί ανασφάλεια και φόβος, από μέρους και των τριών ομάδων, να μπορέσει να εκφράσει την ταυτότητά φύλου και τον σεξουαλικό του προσανατολισμό ελεύθερα, αν αυτός ήταν διαφορετικός από την πλειοψηφία.
- ❖ οι πιθανοί λόγοι, που αναφέρθηκαν και από τις τρεις ομάδες, ότι θα έκαναν τους ίδιους να αποφύγουν να εκφράσουν ελεύθερα τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό/ταυτότητα φύλου είναι το άγχος για το πώς θα αντιδράσουν οι άλλοι, το μπούλιγκ, η αρνητική κριτική των άλλων και η συμπεριφορά τους, η μη αποδοχή από τους συνομήλικους και τους γονείς, το αίσθημα ντροπής, η ρατσιστική αντιμετώπιση, η ομοφοβία που επικρατεί, οι διακρίσεις ενάντια στους ομοφυλόφιλους, οι διαφορετικές απόψεις της θρησκείας, ρατσισμός και η απόρριψη, το περιβάλλον, ο φόβος, η εσωστρέφεια, η περιθωριοποίηση, ο χλευασμός, η συμπεριφορά της πολιτείας και της κοινωνίας, η μη αποδοχή του διαφορετικού
- ❖ η πλειοψηφία και των τριών ομάδων διαφωνεί με τα στερεότυπα φύλου, όμως περισσότερο οι εκπαιδευτικοί με ποσοστό 100%. Ακολουθούν οι γονείς με ποσοστό 85,7% και οι μαθητές/τριες με 55,3%, συμπεραίνοντας ότι οι μαθητές/τριες είναι αρκετά επηρεασμένοι από τα διάφορα στερεότυπα φύλου που έχει δημιουργήσει η κοινωνία.
- ❖ 44% των μαθητών, 33% των εκπαιδευτικών και 72% των γονιών πιστεύουν ότι τα άτομα με ομοφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό ή τα άτομα με αναπηρία ή με διαφορετική καταγωγή/εθνικότητα/θρησκευτική αντίληψη/κοινωνικοοικονομική κατάσταση, δέχονται *πολύ/πάρα πολύ ευκολότερα* απόρριψη/ αποκλεισμό/ αρνητικά σχόλια/ διακρίσεις/ κοροϊδία σε σχέση με τους υπόλοιπους
- ❖ διαφορετική είναι η άποψη των εκπαιδευτικών σε σχέση με αυτή των μαθητών και των γονέων όσον αφορά την προσπάθεια του Σχολείου να συμπεριλάβει ισότιμα όλους τους μαθητές/τριες, ανεξάρτητα από την ποικιλομορφία που σχετίζεται με το φύλο, την καταγωγή, το χρώμα, τη θρησκευτική πεποίθηση, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου κ.α. Η έρευνα έδειξε ότι 40,3% των μαθητών/τριών χαρακτηρίζουν την προσπάθεια του Σχολείου τους *μειωμένη*, ενώ μόλις 6,7% των εκπαιδευτικών θεωρούν ότι η προσπάθεια του Σχολείου είναι μειωμένη. Οι γονείς υποστηρίζουν το πιο πάνω με ποσοστό 38,9%. Παρόλα

Ύτα, 35,1% των μαθητών/τριών, 53,3% των εκπαιδευτικών και 38,9% των γονιών πιστεύουν ότι η προσπάθεια του Σχολείου είναι *ικανοποιητική*.

- ❖ η πλειοψηφία των μαθητών/τριών ήταν θετική στο ότι θα μπορούσαν να γίνουν φίλοι ή να καθίσουν στο ίδιο θρανίο με παιδί που έχει αναπηρία, διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό, διαφορετική καταγωγή, διαφορετική θρησκευτική αντίληψη, χαμηλή κοινωνικοοικονομική κατάσταση από τον δικό του
- ❖ οι περισσότεροι μαθητές/τριες (85,7%) αντιλαμβάνονται ότι είναι δικαίωμα όλων των μαθητών/τριων στο Σχολείο, να αισθάνονται «ελεύθεροι/ελεύθερες να εκφράζουν την ταυτότητά τους και αυτή να αντιμετωπίζεται με σεβασμό», ενώ όλοι οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς (100%) απάντησαν επίσης θετικά
- ❖ από τις *εισηγήσεις των μαθητών/τριών* για το τι θα ήθελαν να γίνει για την ισότητα των φύλων και την κοινωνική συμπερίληψη από μέρους του Σχολείου, του Κράτους (Νομοθεσία), της Κοινωνίας φάνηκαν οι εξής ανάγκες: να γίνονται περισσότερα μαθήματα σχετικά με το πιο πάνω θέμα στα Σχολεία για να καλλιεργηθεί η άποψη ότι όταν δεν θέλεις να γίνεις φίλος με κάποιον να μην το κάνεις, αλλά να μην τον σχολιάζεις αρνητικά και μαθήματα για τα ανθρώπινα δικαιώματα από μικρή ηλικία, να αποφεύγονται οι θρησκευτικές γιορτές. Φάνηκαν όμως και ακραίες ρατσιστικές απόψεις, όπως το να μείνουν μακριά μου οι γκέι και ας πιστεύουν ό,τι θέλουν και το να γίνουν ξεχωριστά σχολεία για γκέι.
- ❖ από τις *εισηγήσεις των εκπαιδευτικών* για το τι θα ήθελαν να γίνει για την ισότητα των φύλων και την κοινωνική συμπερίληψη από μέρους του Σχολείου, του Κράτους (Νομοθεσία), της Κοινωνίας φάνηκαν οι εξής ανάγκες: να γίνεται μάθημα πριν γίνει κάποιος γονιός, αυστηρές κυρώσεις και συνέπειες οποίος έχει ρατσιστική συμπεριφορά, περισσότερη ενημέρωση, δράσεις που αφορούν στην ανάπτυξη στάσεων, συμπεριφορών για αντιμετώπιση της προκατάληψης ή ρατσισμού από μέρους των Υπευθύνων Καθηγητών των Τμημάτων και να γίνει παρουσίαση σε όλη την σχολική κοινότητα, μεγαλύτερη προβολή των ικανοτήτων και των επιτευγμάτων όλων των ανθρώπων
- ❖ από τις *εισηγήσεις των γονιών* για το τι θα ήθελαν να γίνει για την ισότητα των φύλων και την κοινωνική συμπερίληψη από μέρους του Σχολείου, του Κράτους (Νομοθεσία), της Κοινωνίας φάνηκαν οι εξής ανάγκες: να γίνονται ειδικά μαθήματα για την διαπαιδαγώγηση αλλά πρώτα αυτά τα μαθήματα θα πρέπει να τα περάσουν οι καθηγητές, να γίνει μέρος της εκπαίδευσης των μαθητών μέσα από τα μαθήματα τους στο σχολείο, ίση διανομή ρόλων σε όλες τις εκδηλώσεις του σχολείου, περισσότερες δραστηριότητες

4.2 Εισηγήσεις

- Υπάρχει ανάγκη ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και δημιουργίας στάσης ζωής και κουλτούρας, από μικρή ηλικία στα παιδιά, στα οποία να συμβάλουν τόσο οι γονείς όσο και οι εκπαιδευτικοί μέσα από τα μαθήματα και την αλληλεπίδραση που έχουν με τους μαθητές/τριές τους. Οπότε, τόσο οι γονείς όσο και οι εκπαιδευτικοί, χρειάζονται περισσότερη επιμόρφωση για μεταδώσουν στα παιδιά σωστές αξίες και αρχές.
- Χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια σε όλα τα επίπεδα (Σχολείο-Οικογένεια-Κοινωνία-Κράτος) για να εξαλειφθεί ο φόβος, η ανασφάλεια και οι προκαταλήψεις σε σχέση τον ρατσισμό, την ομοφοβία, την έλλειψη αποδοχής της ποικιλομορφίας και τα στερεότυπα φύλου.
- Χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια εκ μέρους της Κοινωνίας και του Κράτους, με αυστηρότερες νομοθεσίες για περιστατικά άνισης και άδικης ή ρατσιστικής αντιμετώπισης ανθρώπων που διαφέρουν σε σχέση με την πλειοψηφία του πληθυσμού, σχετικές καμπάνιες από τα ΜΜΕ ευαισθητοποίησης, ένταξης ειδικών σχετικών μαθημάτων μέσα στα αναλυτικά προγράμματα διαφόρων μαθημάτων στο σχολείο από τα πρώτα χρόνια φοίτησης των παιδιών
- Ένταξη δραστηριοτήτων και βιωματικών εργαστηρίων για προώθηση της ισότητας φύλων μέσα στη σχολική χρονιά, αφού δοθεί η ανάλογη ελευθερία στους εκπαιδευτικούς να μειώσουν αν χρειαστεί την ύλη. Να υπάρχει ειδική ομάδα εκπαιδευτικών, οι οποίοι θα τυγχάνουν μείωση διδακτικού χρόνου, όπου θα οργανώνουν και θα υλοποιούν αυτές τις δράσεις ή διαφορετικά να οργανώνονται κεντρικά από το ΥΠΠΑΝ και να εφαρμόζονται σε όλα τα σχολεία. Αν και εμπίπτει στα καθήκοντα της Επιτροπής Πρόληψης Βίας και Μείωσης της Παραβατικότητας, φαίνεται ότι δεν είναι αποτελεσματικό λόγω πίεσης χρόνου στο σχολείο. Εναλλακτικά αυτές οι δράσεις μπορούν να ενταχθούν μέσα στα αναλυτικά προγράμματα διαφόρων μαθημάτων στο σχολείο
- Να δίνονται ίσες ευκαιρίες σε όλους τους μαθητές/τριες στο Σχολείο για συμμετοχή σε εκδηλώσεις, ούτως ώστε να φανεί έμπρακτα η αποδοχή της ποικιλομορφίας των ανθρώπων
- Να υπάρχει εποπτεία από το ΥΠΠΑΝ για την εφαρμογή των πρωτοκόλλων που αφορούν την Εκφοβιστική ή/και Ρατσιστική Συμπεριφορά και επέκτασή τους στις μικρότερες βαθμίδες (Δημοτική Εκπαίδευση) για δημιουργία στάσεων και αντιλήψεων από τα πρώτα χρόνια της ζωής του ανθρώπου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- 1) Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού & Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών, 2016, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
https://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/antiratsistiki/kodikas_oct16.pdf
- 2) Κριτική στην Κοινωνιολογία ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ “ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ”, 2022
[https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj-4oCU4qL3AhVE7rsIHTNBBo0QFnoECAYQAQ&url=https%3A%2F%2Fstudent.cc.uoc.gr%2FuploadFiles%2F181-%25CE%25A6%25CE%25A5%25CE%25A1%25CE%259A293%2F%25CE%25A3%25CE%2597%25CE%259C%25CE%2595%25CE%2599%25CE%25A9%25CE%25A3%25CE%2595%25CE%2599%25CE%25A3%2520%25CE%259C%25CE%2591%25CE%2598%25CE%2597%25CE%259C%25CE%2591%25CE%25A4%25CE%259F%25CE%25A3%2520\(%25CE%25A6%25CE%25A5%25CE%25A1%25CE%259A293\).pdf&usg=AOvVaw1nv4Hf-lWuHKL-7vpR6NSY](https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj-4oCU4qL3AhVE7rsIHTNBBo0QFnoECAYQAQ&url=https%3A%2F%2Fstudent.cc.uoc.gr%2FuploadFiles%2F181-%25CE%25A6%25CE%25A5%25CE%25A1%25CE%259A293%2F%25CE%25A3%25CE%2597%25CE%259C%25CE%2595%25CE%2599%25CE%25A9%25CE%25A3%25CE%2595%25CE%2599%25CE%25A3%2520%25CE%259C%25CE%2591%25CE%2598%25CE%2597%25CE%259C%25CE%2591%25CE%25A4%25CE%259F%25CE%25A3%2520(%25CE%25A6%25CE%25A5%25CE%25A1%25CE%259A293).pdf&usg=AOvVaw1nv4Hf-lWuHKL-7vpR6NSY)
- 3) Μαυρομμάτης, Α., (2018). Ομοφυλοφιλία-Διεμφυλικότητα και η ενσωμάτωση αυτών των ατόμων στην εκπαίδευση
- 4) Παπαγεωργίου, Κ., (2022). Πρόληψη και διαχείριση της ομοφοβίας και τρανσφοβίας στο σχολείο, Σεμινάριο από ΠΑ.ΒΙ.Σ
- 5) Σημειώσεις Εκπαίδευσης Προγράμματος «Πρόληψη και διαχείριση του σχολικού εκφοβισμού στο Γυμνάσιο», 2022, ΠΑ.ΒΙ.Σ.
- 6) Francis, B. and Skelton, C. (2002). Investigating Gender: Contemporary Perspectives in Education, Open University Press
- 7) Mediterranean Institute of Gender Studies, 2018. Free to choose (Gender segregation in education and employment in Cyprus)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

6.1 Παράρτημα 1:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

https://drive.google.com/file/d/1S3UuwVNW8LsQO8yE-Ts6y_Ppx2YTvJaB/view?usp=sharing

6.2 Παράρτημα 2:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

<https://drive.google.com/file/d/1a2wNBHbcGYBuTdD0FMlOB6isAosvxBfy/view?usp=sharing>

6.3 Παράρτημα 3:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΟΝΕΩΝ

<https://drive.google.com/file/d/17cmHBvuB6cdW0NumAOHh5FHTita5K2Nr/view?usp=sharing>